

บทบาทของข่าวโทรทัศน์ที่มีต่อการให้สถานภาพ

นางสาวอมรพรรณ ชุ่มโชคชัยกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-850-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017913

i 10313886

THE ROLE OF TELEVISION NEWS ON CONFERRING STATUSES

Miss Amornphun Soomchokchaikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirements for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication

Graduate School
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-850-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทบาทของข่าวโทรทัศน์ที่มีต่อการให้สถานภาพ
นางสาวอมรพรรณ ชุ่มโชคชัยกุล
การสื่อสารมวลชน
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหาร

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวัญ เรือง กิติวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ อนูรี ชินวรรโณ)

อมรพรรณ ชุ่มโชคชัยกุล : บทบาทของข่าวโทรทัศน์ที่มีต่อการให้สถานภาพ (THE ROLE OF TELEVISION NEWS ON CONFERRING STATUSES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ศิริชัย ศิริกายะ, 116 หน้า. ISBN 974-578-850-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าใจถึงเนื้อหาข่าวโทรทัศน์ที่มีต่อการให้สถานภาพแก่บุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงานองค์กร และสถาบันต่าง ๆ ในสังคม

ขอบเขตของการศึกษาคือ รายการข่าวโทรทัศน์ที่แพร่ภาพในกรุงเทพมหานครระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 31 กรกฎาคม 2533 ทั้งนี้ ศึกษาข่าวโทรทัศน์ภายในประเทศตั้งแต่ภาค 19.30 น. เป็นต้นไป ยกเว้นข่าวต่างประเทศทุกประเภท

ผลการศึกษาคือ

1. เนื้อหาของข่าวโทรทัศน์มีลักษณะเป็นการสร้างความเป็นจริงจากสาระที่มีอยู่ ซึ่งมีลักษณะเป็นการวางโครงร่างไว้ก่อนแล้ว โดยสามารถแบ่งประเภทของเนื้อหาข่าวได้เป็น 9 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทจะให้สถานภาพในแบบต่าง ๆ กัน

2. การจัดลำดับความสำคัญของข่าวโทรทัศน์แบ่งเป็น 2 ส่วน

2.1 ข่าวภาค 19.30 น. จะจัดลำดับความสำคัญของข่าวตามเหตุการณ์ของข่าวเป็นหลัก โดยเน้นข่าวที่อยู่ในสถานการณ์

2.2 ข่าวภาค 20.00 น. จะจัดลำดับความสำคัญของข่าวตามความสำคัญของบุคคลจากมากไปหาน้อย คือจัดลำดับความสำคัญของข่าวตามลำดับชั้นของสถานภาพของบุคคลที่เป็นข่าว

3. เนื้อหาข่าวโทรทัศน์ที่ให้สถานภาพแบบที่ได้มาโดยการสืบทอดมีลักษณะเป็นการเสริมสถานภาพคงไว้ซึ่งสถานภาพ และลดสถานภาพที่มีอยู่

4. เนื้อหาข่าวโทรทัศน์ที่ให้สถานภาพแบบที่ได้มาโดยความสามารถ มีลักษณะเป็นการให้สถานภาพใหม่ที่แตกต่างจากที่มีอยู่ การให้สถานภาพอีกสถานภาพหนึ่งเพิ่มจากเดิมที่มีอยู่ การให้สถานภาพในแบบคงไว้ซึ่งสถานภาพเดิม การเสริมสถานภาพเดิมหรือลดสถานภาพเดิม หรือทั้งเสริมสถานภาพเดิมและลดสถานภาพเดิม

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา 2533.....

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

AMORNPHUN SOOMCHOKCHAIKUL : THE ROLE OF TELEVISION NEWS ON CONFERRING STATUSES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SIRICHAIR SIRIKAYA, Ph.D. 116 PP.

The purpose of this study was to understand the content of television news that conferred status on persons, groups of persons, organizations and social institutes.

The scope of the study covered only local news broadcasted in Bangkok during July 1 - July 31, 1990 beginning from 19.30 p.m. local news

- The results of the study were as follow :
 1. The content of television news constructed the reality from the information that had already been organized. The news content could be divided into 9 categories and each category conferred status differently.
 2. The news organized according to its importance could be divided into 2 parts
 - 2.1 The 19.30 news was mainly organized according to the importance of events in the news by emphasizing the situation news
 - 2.2 The 20.00 news was organized according to the importance of persons. That was to organized from person who had the highest status to the one who had the lowest status respectively.
 3. The content of television news that conferred the ascribed status increased, maintained and decreased the ascribed status of persons, groups of persons, organizations and social institutes.
 4. The content of television news that conferred the achieved status conferred new status on persons, groups of persons, organizations and social institutes that differed from their status quo, conferred another status in addition to their status quo, maintained their status quo, either increased or decreased their status quo, or both.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ อมรพร. สุ่มโน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา นริศ นริศน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

๗

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ รวมทั้งน้อง ๆ ผู้ซึ่งให้การสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์อย่างดียิ่ง รวมทั้งเป็นผู้ที่ริเริ่มผลักดันให้เกิดงานวิจัยชิ้นนี้

ขอขอบพระคุณ ประธานกรรมการและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิตติวัฒน์ อาจารย์ อนูรี ชินวรรณ ผู้ซึ่งให้คำแนะนำในการแก้ไขและปรับปรุงงานวิจัยนี้ให้ดียิ่งขึ้น

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่น่ารักทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจคอยสนับสนุนในงานวิจัยครั้งนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จไม่ได้ ถ้าขาดบุคคลทั้งหลายที่กล่าวนามมาทั้งหมด จึงขอขอบพระคุณอย่างสูง

อมรพรรณ ชุ่มโชคชัยกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาในการวิจัย	5
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
สถานภาพ	8
การจัดลำดับชั้นทางสังคม	12
สถาบันทางสังคม	13
ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการพัฒนาประเทศ	16
สัตยวิทยาและการวิเคราะห์เชิงสัตยวิทยา	17
ข่าว-เนื้อหาของข่าวและ โครงสร้างของข่าว	21
การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข่าวโทรทัศน์ที่มีผู้ศึกษามาแล้ว	23
3. ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการศึกษาข้อมูล	28
วิธีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล	28
การจัดเรียงข้อมูล	32
4. เนื้อหาข่าวโทรทัศน์ไทย	33
ความเป็นมาของข่าวโทรทัศน์ไทย	33
เนื้อหาข่าวโทรทัศน์ไทย	39
การจัดลำดับความสำคัญของข่าวโทรทัศน์	56

บทที่	หน้า
5. การให้สถานภาพแบบที่ได้มาโดยการสืบทอด	59
การให้สถานภาพแบบที่ได้มาโดยการสืบทอดในลักษณะ เสริม สถานภาพที่มีอยู่	61
การให้สถานภาพแบบที่ได้มาโดยการสืบทอดในลักษณะ คงไว้ซึ่ง สถานภาพที่มีอยู่	79
การให้สถานภาพแบบที่ได้มาโดยการสืบทอดในลักษณะ เป็นการ ลดสถานภาพที่มีให้น้อยลง	92
6. การให้สถานภาพแบบที่ได้มาโดยความสามารถ	96
การให้สถานภาพใหม่อีกสถานภาพหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจาก สถานภาพเดิมที่มีอยู่	96
การให้สถานภาพอีกสถานภาพหนึ่ง เพิ่มจากสถานภาพเดิม ที่มีอยู่แล้ว	100
การให้สถานภาพแบบคงไว้ซึ่งสถานภาพที่มีอยู่	103
การให้สถานภาพแบบ เสริมสถานภาพหรือลดสถานภาพที่มีอยู่ หรือทั้ง เสริมสถานภาพและลดสถานภาพที่มีอยู่	104
7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	106
รายการอ้างอิง	113
ประวัติผู้เขียน	116

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย